



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De fiducia & Magnificentia, de descriptione vtriusque, & de officiis
magnificentiae tam in pace quam in bello. Pars X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

tate non coneurrit: illud mirare, ibi extolli aliquē, vbi omnes deprimuntur: ibi stare, vbi omnes iacēt. Vel cor altū est, cor honores trāstorios despiciens. Cor verò latū, est cor despiciens magnitudinē diuitiarū. Sen. in episto. Ille ingētis animi est, qui diuitias circūfulas sibi multū diuq; miratus. quòd ad se venerint, ridet: suāsq; magis audit esse, quā sentit. Cordis longitudo est per quam vincitur tēdiū longa expectationis, vel lōgitudo molestiæ & laboris. Quidā sunt breues animo statim volētes quod fieri desiderant, statimq; volētes transire quod molestum. sustinēt: similes agricolis qui iāstato semine, statim metere vellēt.

De fiducia & Magnificētia, de descriptione vtriusque, & de officiis.

magnificētia tam in pace quā in bello. PARS I.

Equitur de Fiducia & Magnificētia. Fiducia est certa spes Animi producendi ad finē rem inchoatam. De fiducia bona vel mala, require in tractatu de Spe. Magnificētia verò quandoque dicitur negotiorum difficilium & præclarorū consummatio. Et sic sumitur à Macrobio. Quandoq; verò sic sumitur magnificētia, quòd ad eā pertinet, nō solū consummatio præclarorum negotiorū, sed etiā inchoatio eorundem. Et sic sumitur à Tullio in 1. Rhet. Vnde sic describit eam: Magnificētia est rerum magnatū & excelstarū cum animi ampla quadā & splendidissima propositione, cognitio atq; administratio. Nec loquitur de magnanimitate, imò sub magnificētia comprehendit eam.

¶ De officiis Magnificētie.

Distinguuntur verò officia magnificētiæ tam in pace quā in bello. In pace, secundū Platonem tria ad eam pertinent quantum ad prælatos. Primū est, vt sic vtilitatem ciuium tueantur, vt quæcunq; agunt, ad eā referant cōmodorum suorum oblitū. Secundum est, totum corpus ciuitatis curent, ne dum partem aliquam tueantur, reliquā deserant. Vt enim tutela, sic procuratio reipublicæ ad vtilitatem eorū qui cōmissi sunt, nō eorū quibus cōmissa est, gerēda est. Hæc duo documenta Platonis recitat Tull. in lib. de Offi. Qui parti vrbis cōsulunt, partē deserunt, perniciosissimam seditionem in ciuitatē inducūt. Tertiū est, vt contentionē caueant. Dicit enim Plato similiter facere eos qui inter se contendūt quānam potius ciuitatem administrent, vt si nauæ certarent tempore tempestatis, quis eorum potissimum gubernaret. ¶ Officia verò magnificētiæ in bello, nouem assignat. Primū est, ea intētiōne suscipere bella, vt sine iniuria in pace viuatur. Aug. in lib. de Ciuitate Dei: cōstat pacem belli esse oprabilem finē. Idem ad Bonifacium. Pacem debet habere vo-

luntas, bellū necessitas. Idem ad eundem: Bellum geritur ut pacem acquiratur. Esto ergo in bello pacificus, ut eos quos expugnat ad pacis vtilitatem vincendo perducas. Secundū est, ante aggressionem belli diligentem adhibere preparationem in clientulis, municipiis, sumptu & armis. Sen. Longa belli preparatio celestem affert victoriā. Omnia autē prius experiri, quā armis cetera sapienter decet, iuxta verbum Philosophi. Tullius in lib. de officiis: Cum sint duo genera decertandi: vñ per disceptationē alterū per vim: illud propriū hominis, hoc belluarum: confugiendum est ad posterius, si superiore uti nō licet. Terriū est, nec temerē desperes propter ignauiam, aut propter cupiditatem nimis confidas: in periculum enim ducit immoderatus amor haberi. Quartū est, plus turpitudinē quā mortē horrere: plus ad honestatem quā ad salutē temporalem & alia cōmoda spectare. Quintū est, copias suas crebris laboribus exercere. Poëta: Vires semper dant otia mentē. Sextum est, postquā ad bellandū ventum est, hortando bonā indolē erigere, modō laudibus animos afficere, modō admonitionibus desidiā discutere. 2. Machi. Exhortati inde sermonibus bonis valde, de quibus extolli posset impetus, & animi iuuenum confortati statuerunt dimicare & configere fortiter. Septimū est, in concursu ad primos impetus accurrere, inclinatis opem ferre, labentes fuleire. Octauum est habita victoria seruare eos qui nō crudeles fuerunt. Nonum est, fœdera & promissa hostibus seruare: exēplo Reguli, qui tēptus præsinito iuramento quōd rediret, missus est Romā pro captiuis commutandis: qui ut venit, videns captiuos non esse reddendos: cum retineretur ab amicis, ad supplicium redire maluit, quā fidem hosti datam fallere, ut narrat Tull. in lib. de Offi.

Tertia partis principalis de quatuor virtutibus cardinalibus, Tractatus V. De Iustitia.

De ordine dicequorum in hoc tractatu. Et de diuersis acceptionibus huius nominis iustitia.

PARS I.

Iustitia ponitur diuersa acceptione huius nominis Iustitia. Secundō, diuersa eius descriptiones. Terriō, eius commendationes. Quartō, ipsius diuisiones. Quintō, tangerit de opposito ipsius. ¶ Circa primum notandum quōd Iustitia quandoque valde largē sumitur, scilicet pro bonitate secundū hoc dicit Augu. duas partes esse iustitiā, scilicet declinare à malo, & facere bonum. Et super illud Hebræ. 1. Diligisti iustitiā, dicit Glo. Omne bonum. Sic sumitur Matthæ. 6.

Quariti
gni est
gebunt
quum d
nomen
cuique
Quando
dione p
sericord
men De
randum
dammo
directio
verō ge
ra ceter
vel ad e

Cito
Int
tasuā v
munem
ruit pro
tir est,
Ambr. i
vilitate
tir etiā
dignum
doque e
lationis
meriti,
Macro
Aug. ve
torem
qui elu
tribuer
Quid e
rorum
lum so
ordo 8
ordo d
mun

Qua